

DE KLUS AFMAKEN

Sterk, Solide, Sociaal, Slim en Solidair

Programma 2010-2014
PvdA Sittard-Geleen
voor de gemeenteraadsverkiezingen
van 3 maart 2010

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Waar staat de PvdA voor?	3
1. Werk, juist nu van het allergrootste belang!	3
2. Goed wonen voor iedereen	4
3. Een prachtwijk voor iedereen	5
4. Goede en betaalbare zorg	6
5. Een sociaal vangnet voor wie dat nodig heeft	7
6. We zorgen voor veiligheid	7
7. Veilig verkeer en toegankelijk openbaar vervoer	8
9. Kunst en cultuur: midden in de maatschappij	10
10. Onderwijs: alle kinderen van school met een diploma	10
11. Een groene en duurzame gemeente	11
12. Moderne democratie en goed bestuur	12
13. Hoe gaan we dit betalen?	13

Waar staat de PvdA voor?

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 vinden plaats tegen de achtergrond van een ernstige economische crisis. Die crisis is in de visie van de PvdA geen losstaand incident. In onze ogen is een beter toezicht nodig op de werking van de vrije markt. De crisis heeft het failliet aangetoond van de onafgebroken jacht naar meer, meer en nog eens meer. De PvdA heeft altijd op de bres gestaan voor hen die het moeilijk hebben. Wij gaan uit van de grondbeginselen "eerlijk (ver)delen" en "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten". Wij blijven werken aan gelijke kansen voor iedereen in onze samenleving.

Maatschappelijke organisaties die in het verleden op afstand van de overheid zijn gaan functioneren, zoals zorginstellingen en woningcorporaties, roepen nu de hulp van de overheid in om hun doelen te kunnen realiseren en/of hun taken uit te kunnen voeren. Dit geldt echter ook voor private partijen in de bouwsector. De lokale overheid zal steeds de afweging moeten maken of steun het brede maatschappelijke belang dient. In ruil daarvoor eist de lokale overheid dat zij het functioneren van deze maatschappelijke organisaties maximaal kan beïnvloeden.

De kloof tussen burger en politiek lijkt de afgelopen jaren alles behalve verkleind. De PvdA gelooft in de modernisering van de democratie. Bij de moderne burger die inspraak heeft op school en op het werk en die als kritische consument is gaan denken, past niet dat hij één keer in de vier jaar mag stemmen en verder zijn mond moet houden. Een burger die zich actief wenst te bemoeien met het lokale bestuur, moet daar de mogelijkheid toe hebben.

Betrouwbaar bestuur en goede dienstverlening zijn zaken waar de mensen op kunnen rekenen bij de PvdA.

Iedereen is burger van de eigen gemeente, wijk of buurt. Maar we zijn ook allemaal wereldburger. Voor de PvdA staat solidariteit voorop.

Samenwerking met collega-bestuurders in de regiogemeenten is nodig om het lokaal bestuur te versterken. Daarnaast moet de gemeente het goede voorbeeld geven door eerlijk aan te kopen en aan te besteden.

1. **Werk, juist nu van het allergrootste belang!**

Werk is van groot belang voor zowel individuele mensen als voor de samenleving. Werk verschaft niet alleen inkomen, het draagt ook bij aan eigenwaarde, sociale contacten en vermindert afhankelijkheid. Werk houdt mensen betrokken bij de samenleving en is een voorwaarde voor solidariteit en emancipatie. De Partij van de Arbeid zet zich in voor het scheppen en in stand houden van (duurzame) werkgelegenheid. In deze economisch donkere dagen is dat bepaald geen gemakkelijke opgave. Bij veel bedrijven staan banen op de tocht of vallen ontslagen. Dat is bedreigend voor een grote groep mensen. Vooral voor diegenen die toch al een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt hebben, zoals uitzendkrachten, voormalige bijstandsgerechtigden, jongeren, ouderen, nieuwe Nederlanders en mensen met een chronische ziekte dan wel lichamelijke- of verstandelijke beperking. Zij lopen nu niet alleen het risico om eerder hun werk kwijt te raken, hun perspectief op een nieuwe baan is ook veel kleiner. Om deze mensen aan de slag te helpen en te houden, is maatwerk noodzakelijk.

De Partij van de Arbeid wil juist nu zoveel mogelijk mensen aan het werk houden. Wanneer mensen toch hun baan kwijt raken, vindt de PvdA het van groot belang dat mensen zo snel mogelijk aan een andere baan worden geholpen of dat ze via een opleiding de kans krijgen om in de toekomst weer aan het werk te gaan. In de tussentijd moeten tijdelijke werklozen kunnen rekenen op een fatsoenlijke uitkering.

In Sittard-Geleen bevinden zich een aantal grote, conjunctuurgevoelige sectoren, zoals chemie (DSM, Sabic), logistiek en automotive (Nedcar). Deze sectoren reageren hevig op de economische crisis. Daarnaast hebben zij een sterke invloed op de toeleverende bedrijven in het Midden- en Klein Bedrijf.

Dit vraagt om bijzondere aandacht voor de mensen die te maken krijgen met dreigende werkloosheid of hun baan al verloren hebben.

Omdat werk juist nu van het allergrootste belang is, betekent dit voor de komende raadsperiode:

- Het verwezenlijken van onze economische ambities vraagt om een uitstekend klimaat voor het vasthouden van bestaande bedrijven en vestiging van bedrijven met een diversificatie van werkgelegenheid. Het versterken van de economische structuur vergroot de bindings- en aantrekkingskracht van met name jonge en veelal goed opgeleide mensen van binnen en buiten de provincie en dempt de gevolgen van de demografische ontwikkelingen.
- Het continueren van het Mobiliteitscentrum, waardoor mensen aan een andere baan kunnen worden geholpen of aan een opleiding gericht op het vinden van een nieuwe baan.
- Het continueren van het Participatiehuis, waardoor mensen die op dit moment niet werken en voor wie het moeilijk is om deel te nemen aan de maatschappij, weer op weg geholpen worden.
- Het eerder in uitvoering nemen van geplande bouw- en wegenprojecten, waardoor de werkloosheid actief bestreden wordt.
- Het continueren van het Ondernemershuis, waardoor ondernemers uit de regio snel en op het juiste niveau informatie, advies en ondersteuning voor alles wat met ondernemen te maken heeft, krijgen.
- Het voortdurend stimuleren dat de gemeente haar voorbeeldfunctie invult door tenminste één procent van haar personeelsbestand te laten bestaan uit arbeidsgehandicapten.
- Het samen met lokale ondernemers en de Kamer van Koophandel zoveel mogelijk stagemogelijkheden voor jongeren creëren, waardoor hun kansen op de arbeidsmarkt toenemen. De gemeente dient hier het goede voorbeeld te geven door extra stageplaatsen aan te bieden binnen de eigen gemeentelijke organisatie.
- Het stimuleren dat vacatures van de gemeenten als eerste worden aangemeld bij de sociale dienst, het Werkplein en (afhankelijk van de baan) bij VIXIA . De gemeente maakt hiermee zijn voorbeeldfunctie waar door maatschappelijk verantwoord werkgeverschap te betrachten en ook zelf mensen met een beperking in dienst te nemen.
- Het stimuleren en ondersteunen van mensen die zelf een bedrijfje willen beginnen. De PvdA wil deze ondernemers steunen met een starterkrediet, microkredieten, steun bij het opzetten van een bedrijf en/of een aanvullende uitkering.
- Het korten op hun uitkering van mensen die zich stelselmatig en onterecht onttrekken aan werk. Controle en handhaving moeten strenger, omdat misbruik solidariteit ondergraaft.

2. Goed wonen voor iedereen

Iedereen verdient een goed dak boven zijn of haar hoofd. Voor veel mensen, of het nu starters, doorstromers of ouderen zijn, is dat onvoldoende bereikbaar. De wachttijden voor sommige huurwoningen zijn vaak te lang en koophuizen vaak onbetaalbaar. Dat vraagt naast doorstroming vooral om voldoende betaalbare woningen. De gemeente moet de vraag naar woningen en het huidige aanbod op elkaar afstemmen. Corporaties moeten er, in samenspraak met gemeenten, voor zorgen dat de kanswijken opgeknapt blijven worden. We hebben speciale aandacht voor groepen woningzoekenden die het moeilijk hebben op de woningmarkt. Het gaat daarbij om (jonge) starters, ouderen, mensen met een lichamelijke of geestelijke beperking, gescheiden ouders en dak- en thuislozen. Voor hun huisvesting is de gemeente verantwoordelijk.

Goed wonen is echter meer dan een dak boven je hoofd. Iedereen verdient een fijne buurt om in te wonen. Een buurt waar men zich veilig en thuis voelt, waar kinderen op straat kunnen spelen en waar mensen mét in plaats van naast elkaar leven. Een dergelijke buurt ontstaat als gemeente en bewoners de handen ineen slaan. De PvdA blijft er daarom samen met bewoners voor zorgen dat buurten er goed uitzien en vooral ook veilig zijn. Want prettig wonen gaat niet alleen over goede woningen voor iedereen, het gaat ook over schone en prettige straten, schone lucht, goed openbaar vervoer, fatsoenlijke voorzieningen, een buurtagent en een wijkverpleger. Aantrekkelijke stadscentra met goede winkels, horeca, culturele functies, gemakkelijke bereikbaarheid en adequate

parkeervoorzieningen zijn van groot belang voor de tevredenheid over het wonen in onze gemeente. Investeren in de aantrekkingskracht van de centra blijft nodig. Krimp biedt de kans om de kwaliteit van onze woningvoorraad te verbeteren. Deze woningvoorraad in onze regio zal op de langere termijn niet meer groeien. Eén woning erbij, één woning slopen is de opgave.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil investeren in de kwaliteit van wonen, zowel op het vlak van vervangende nieuwbouw als renovatie.
- Voortdurend en structureel investeren in de binnenstedelijke en in de centrumontwikkeling. Bijzondere aandacht besteden wij daarbij aan de binnenstad van Sittard (ZitterdReVisited).
- Ondersteuning van projecten in het kader van wonen boven winkels.
- We geven ruimte aan bewoners die hun eigen huis willen bouwen, aan particulier opdrachtgeverschap of aan groepen mensen die gezamenlijk initiatief nemen.
- Bewoners worden betrokken bij de onderdelen van de besluitvorming. Niet als inspreker, maar als volwaardige partner. Ze worden individueel aangesproken als het gaat om de directe woonomgeving. Bewoners dragen structureel bij aan de uitvoering van plannen.
- We willen de woningproductie stimuleren door samen met corporaties en ontwikkelaars een woonfonds te starten. Corporaties staan garant voor de afname van woningen, gemeenten bieden een uitgestelde betaling op de grondprijs en de ontwikkelaar brengt woningen tegen kostprijs in.
- Corporaties kunnen onverkoopbare woningen van marktpartijen aankopen en deze (tijdelijk) verhuren.
- De PvdA wil in samenwerking met corporaties met behulp van woongarantie- vormen woningen voor starters bereikbaar houden.
- Voor maatschappelijke voorzieningen en sociale huurwoningen wordt een lagere grondprijs berekend.
- We willen de vorming van nieuwe landgoederen stimuleren, waar wonen gecombineerd wordt met investeren in natuur en willen dergelijke landgoederen voor het brede publiek toegankelijk maken.
- Het regionale woningbouwprogramma zal afgestemd worden op de krimppoging.

3. Een prachtwijk voor iedereen

In enkele wijken concentreren zich problemen, van slechte woningen, hoge werkloosheid tot onveiligheid. De aanpak van die achterstandswijken is een kwestie van lange adem. De afgelopen jaren is een begin gemaakt met de aanpak van de problemen in deze wijken. De PvdA wil deze aanpak in de aankomende jaren voortzetten en intensiveren. We zetten in op gemengde buurten en bestrijden parallelle samenlevingen waar bevolkingsgroepen niet met elkaar, maar gescheiden van elkaar leven. Daar waar achterstanden bestaan, bieden we een uitgestrekte hand. En daar waar regels overtreden worden, handhaven we, of het nu gaat om vandalisme of het te vroeg buiten zetten van het huisvuil.

Voor onverschilligheid is geen plaats meer. Doordat wijken veel diverser van samenstelling zijn geworden, is het belangrijker weer een aantal gezamenlijke uitgangspunten vast te stellen. In de eerste plaats geldt natuurlijk voor alle inwoners de rechtstaat: het stelsel van wetten en regels, van plichten, maar ook van rechten. Zoals de vrijheid van godsdienst, meningsuiting, of seksuele geaardheid. Daarnaast geldt voor alle inwoners dat zij ook medeverantwoordelijk zijn voor de leefbaarheid van de wijk.

Fysieke verbetering moet hand in hand gaan met de verbetering van de sociale positie van de bewoners.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil dat de aanpak van Stadbroek, Sanderbout, Thienbunder, Achtbunder en Lindenheuvel op basis van een harde planning wordt voortgezet en geïntensiveerd. Tegelijkertijd moet er aandacht zijn voor andere delen van de gemeente, om te voorkomen dat er nieuwe achterstandswijken ontstaan.

- We blijven investeren in een veilige en goed onderhouden openbare ruimte. Burgers moeten ook zoveel mogelijk medeverantwoordelijk worden gemaakt voor het op orde houden van de openbare ruimte.
- Wij blijven actief deelnemen aan overleg tussen buurtbewoners, woningcorporatie, opbouwwerk en politie om wijkgericht samen te werken.
- De PvdA wil samen met de corporaties en marktpartijen voor voldoende betaalbare woningen zorgen.
- We stimuleren en ondersteunen creatieve mogelijkheden om tot betaalbare woningen te komen voor starters.
- We zijn er voorstander van ouderen en gehandicapten zolang mogelijk in hun eigen omgeving te laten wonen.
- In kleine kernen worden voorzieningen -privaat en publiek- zoveel mogelijk gecombineerd in één gebouw. Voorzieningen blijven daardoor beschikbaar en bereikbaar.
- Autochtonen en allochtonen leven te veel langs elkaar heen. Bij het verlenen van subsidies is het bevorderen van contact tussen de diverse culturen een voorwaarde.
- Veel allochtone vrouwen verkeren in een maatschappelijk isolement. We kiezen voor projecten die er op zijn gericht deze vrouwen uit hun isolement te halen.

4. Goede en betaalbare zorg

Dankzij inspanningen uit het verleden leven steeds meer ouderen langer en in goede gezondheid. Zij vinden het prettig om in hun eigen huis te blijven wonen, ook als ze wat meer ondersteuning nodig hebben. Goede en betaalbare zorg moet voor iedereen beschikbaar zijn. Hierbij moet ook rekening gehouden worden met toekomstige ontwikkelingen. Met het oog op de toenemende vergrijzing en de stijging van het aantal mensen dat gebruik gaat maken van de zorg, zijn extra investeringen nodig. De PvdA vindt dat de menselijke maat terug moet keren in de zorg. Dat betekent bijvoorbeeld dat de zorg weer kleinschalig en in de buurt geleverd kan worden, bijvoorbeeld door inzet van wijkverpleegkundigen.

De overheid heeft de afgelopen jaren een toenemend beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van hulpbehoevende groepen inwoners zoals ouderen en gehandicapten. Zo is het persoonsgebonden budget bedoeld om mensen zelf de regie over hun leven te laten houden door ze zelf de benodigde zorg te laten inkopen. Misstanden veelal veroorzaakt door malafide dienstverleners en tussenpersonen die misbruik maken van de omstandigheden waarin sommige PGB houders verkeren dienen bestreden te worden. Door certificatie van deze dienstverleners en handhaving daarvan kan misbruik worden voorkomen. Kwaliteit, betaalbaarheid en doelmatigheid van de zorg staan wat de PvdA betreft voorop. Mensen die hulp nodig hebben, mogen daarbij niet vast komen te zitten in procedures.

Naast de professionele zorginstanties zullen hulpbehoevende mensen in veel gevallen terugvallen op de mantelzorg van familieleden, vrienden of bureu. Mantelzorgers hebben een belangrijke, maar vaak ook fysiek zware taak. De PvdA vindt dan ook dat zij door de overheid zoveel mogelijk ondersteund moeten worden bij de invulling van deze zorg.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De gemeente kiest voor zorgaanbieders die de beste hulp aanbieden en die zo dicht mogelijk bij mensen in de buurt georganiseerd is.
- De gemeente houdt toezicht op zorg, zoals de thuiszorg en bewaakt de klantgerichtheid en doelmatigheid
- Mensen die op zorg aangewezen zijn, hebben de mogelijkheid om bij een onafhankelijke instantie een klacht in te dienen wanneer zij ontevreden zijn over de dienstverlening van een zorgaanbieder.
- Eenzaamheid is voor veel ouderen een groot probleem. Gemeentelijk welzijnsbeleid moet gericht zijn op het bevorderen van contact tussen mensen in de buurt.
- Mantelzorgers worden zo goed mogelijk ondersteund. Dat kan bijvoorbeeld door hen beter te informeren over de bestaande ondersteuningsmogelijkheden. De mogelijkheden voor beschikbaarstelling van een extra budget worden onderzocht.

- De gemeente zorgt voor kleinschalig openbaar vervoer, zodat ouderen en gehandicapten mobiel blijven.
- Alle openbare gebouwen moeten goed toegankelijk zijn voor ouderen en gehandicapten. Bij de inrichting van de openbare ruimte moet rekening worden gehouden met ouderen die gebruik moeten maken van rolstoelen, rollators of gewoon slecht ter been zijn.
- Bij aanbestedingen in het kader van de WMO vindt (vooraf) een audit plaats over de kwaliteit van de dienstverlening van de zorgaanbieders.
- De gemeente gebruikt de mogelijkheden van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) om burgers met een beperking kansen te bieden op een actief leven in de samenleving. De gemeente schenkt daarbij speciaal aandacht aan wonen, het vinden en behouden van werk, vervoer, onderwijs en vrijetijdsbesteding.

5. Een sociaal vangnet voor wie dat nodig heeft

Door de economische crisis is armoedebestrijding nog urgenter geworden. Alleen door een integrale aanpak van deze problemen kan schuldenproblematiek duurzaam worden opgelost. De PvdA staat voor eerlijk (ver)delen en werkt aan het verkleinen van de verschillen tussen arm en rijk. Het gaat daarbij niet alleen om een behoorlijk inkomen, maar óók om zaken als goede zorg en huisvesting.

De beste vorm van armoedebestrijding is werk. Wie toch zijn baan verliest of niet kan werken, laten we echter niet in de steek en verdient onze steun. De PvdA zorgt daarbij voor een solide vangnet. Echt urgent is hulp voor burgers die ernstige schulden hebben. Schuldenproblematiek werkt vaak verlamdend op het vermogen van mensen om hun leven weer op orde te krijgen. Sociaal isolement, problemen in de gezinssituatie en dreigende dakloosheid gaan vaak samen met schulden. Daarom wil de PvdA volop inzetten op schuldhulpverlening.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA wil dat mensen die in de schulden raken, voortvarend, maar zonder betutteling worden geholpen, waarbij niet alleen naar financiële, maar ook naar sociale en psychosociale problemen wordt gekeken.
- Wanneer urgente hulp nodig is, dan wordt binnen twee weken een schuldhulptraject gestart. Wachtlijsten bij de schuldhulpverlening worden door de PvdA niet geaccepteerd.
- De PvdA blijft de voedselbank en soortgelijke lokale initiatieven om mensen te helpen, zolang als nodig ondersteunen.
- De PvdA continueert de gemeentelijke "Voor Kids-Regeling" voor gezinnen met een minimuminkomen. Scholen moeten signaleren welke kinderen vanwege financiële problemen thuis niet (meer) mee kunnen doen aan sport of andere sociale en buitenschoolse activiteiten.
- Het armoede- en kwijtscheldingsbeleid wordt minimaal op het huidige niveau gehandhaafd.
- De PvdA zal onderzoeken of vanuit de eigen PvdA-afdeling een ombudsteam gevormd kan worden en richt zich daarbij op drie doelen: het behandelen van individuele klachten, het signaleren van structurele problemen over wat er misloopt bij het uitvoeren van beleid en het doorgeven van deze problemen aan het landelijk ombudsteam, zodat deze problemen geagendeerd kunnen worden bij de lokale, provinciale en landelijke politiek.

6. We zorgen voor veiligheid

Iedereen heeft recht op een veilige buurt. Zodat kinderen veilig buiten kunnen spelen en niemand 's avond binnen hoeft te blijven uit angst voor overlast of criminaliteit. Je veilig voelen is een basisbehoefte. En hoewel een risicovrije samenleving niet bestaat, kan de gemeente wel veel doen om te zorgen voor die veiligheid én dat veilige gevoel. Veiligheid begint bij de aanpak van criminaliteit en asociaal gedrag. Veiligheid wordt vergroot door preventie en bestrijding van misdaad en overlast. Maar ook verloedering moet worden tegengegaan, huffterigheid en onbeschoft gedrag is namelijk niet te tolereren. De PvdA zet zich deze raadsperiode opnieuw in om overlast en verloedering terug te dringen. De PvdA neemt het op voor het slachtoffer. Geweld en intimidatie mogen nooit worden beloond.

De problematiek met betrekking tot drugs dient benaderd te worden vanuit de optiek van gezondheidszorg en preventief door het onderwijs hier vroegtijdig bij te betrekken. Het weren van de coffeeshops uit de centra moet onderzocht worden.

Mensen willen wonen in een prettige buurt, waar geen gedoe is en waar de rommel wordt opgeruimd. Voor veel bewoners komt de gemeente in beeld wanneer er iets aan de hand is in de straat, bijvoorbeeld doordat er iets mis gaat met het ophalen van het huisvuil, een straatlantaarn kapot is, het trottoir is verzakt, of er overlast is van hangjongeren. De PvdA wil samen met bewoners zorgen dat straten en pleinen er goed uitzien. Een prettige buurt is ook een buurt waar de lucht schoon is, goed openbaar vervoer bestaat, goede fietsvoorzieningen zijn en auto's niet voor onnodige overlast zorgen.

Samenleven is meer dan alleen stenen en gebouwen, maar vooral ook hoe we met elkaar samenleven of dat graag zouden willen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Criminaliteit in de openbare ruimte moet worden bestreden door meer en beter toezicht zoals camera's en door preventief fouilleren.
- Door middel van handhaving en beheermaatregelen moeten alle vormen van overlast van drugstoerisme worden aangepakt.
- De PvdA pleit voor buurtbemiddelaars om escalatie tussen burens te voorkomen.
- We willen dat probleemgezinnen in kaart worden gebracht, zodat er voor hen een gerichte aanpak wordt gemaakt.
- Geweld wordt niet getolereerd. Het bestrijden van geweld tegen vrouwen, kinderen en homo's geven wij, in samenwerking met politie en welzijnswerk, de hoogste prioriteit.
- Straatterreur van vooral groepen jongens wordt niet getolereerd. De politie treedt op tegen probleemveroorzakers.

7. Veilig verkeer en toegankelijk openbaar vervoer

Nederlanders zijn veel onderweg voor hun werk, om naar school te gaan of in hun vrije tijd. Het aantal verkeersslachtoffers is gedaald, maar nog altijd te hoog. Onze kinderen moeten veilig in hun buurt kunnen spelen en naar school kunnen lopen. Het openbaar vervoer moet schoon en toegankelijk zijn voor iedereen. Steden moeten goed bereikbaar zijn. De luchtkwaliteit van de steden kan en moet beter. De PvdA vindt dat het stimuleren van het gebruik van de elektrische auto hierin kan helpen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Het opstellen en vaststellen van een Integraal Mobiliteitsplan. Daarbij dient de bereikbaarheid van de stad voorop te staan.
- Het onderzoeken van de mogelijkheid tot aanleg van een Oostelijke Randweg om Sittard heen, om het verkeer door met name de Leijenbroekerweg te verminderen.
- Het voorbereiden van plannen om te komen tot een ongelijkvloerse kruising ter hoogte van Heerlenerweg/Middenweg
- Maximaal inzetten op dynamisch verkeersmanagement (slim gebruik verkeersregelinstantaties i.p.v. stoplichten). Waar mogelijk inzetten van rotondes i.p.v. verkeersregelinginstallaties)
- Verbeteren van bewegwijzering. Hierbij denken we ook aan een duidelijke verwijzingen op de A2 en A76 naar de centra van Sittard en Geleen.
- De verkeersveiligheid in buurten wordt verbeterd door veilige fietsroutes en autovrije zones aan te leggen rond scholen.
- Er komt overleg tussen schoolbesturen, ouders en de gemeente om de verkeersveiligheid rond scholen te verbeteren.
- Bewoners moeten zoveel mogelijk betrokken worden bij wijzigingen in routes van het lokale openbaar vervoer.
- Het experiment met gratis OV binnen het kader van het Collectief Vraagafhankelijk Vervoer (Omnibuzz) wordt voortgezet. Onderzoeken naar andere vormen van gratis OV worden opgezet..

- Alle bussen en haltes worden toegankelijk voor mensen met een handicap..
- De gemeente zorgt voor voldoende parkeerplekken voor houders van een gehandicaptenparkeerkaart in winkelgebieden, bij sportcentra en culturele instellingen en alle andere plaatsen waar veel bezoekers komen.
- We investeren in het aantal oplaadpunten voor de elektrische auto.
- Wij werken aan een betere bereikbaarheid van de economische centra door beïnvloeden van gebruik en beter benutten van beschikbare wegcapaciteit, door promotie en beter openbaar vervoer en snelle fietspaden naar het centrum.
- Wij zetten in op lightrail-achtige verbindingen met het stedelijk netwerk ZuidLimburg, Roermond en Hasselt/Genk
- De PvdA stimuleert de aanschaf van elektrisch aangedreven auto's of auto's op gas en waterstof. Sterk vervuilende vrachtwagens worden zoveel mogelijk geweerd. Er komen oplaadpunten voor elektrisch aangedreven auto's.
- De gemeente stimuleert het gebruik van de fiets, realiseert bewaakte en gratis fietsenstallingen (inclusief het onderzoek naar oplaadpunten voor elektrische fietsen) en voert achterstallig onderhoud aan fietspaden met voorrang uit.
- We nemen in de begroting een bedrag op voor gedragsbeïnvloeding om de verkeersveiligheid te vergroten (verkeerseducatie voor allerlei doelgroepen van jong tot oud).

8. Sport en bewegen verbinden en dagen uit

Sport verbreedert, het scheidt een gevoel van saamhorigheid en zorgt voor 'teamspirit' en onderling respect. Door te investeren in sport en beweging, investeren we in de gezondheid van mensen en ook in het bevorderen van participatie en sociale samenhang. Het is van groot belang dat sport voor iedereen toegankelijk is en blijft. Het inkomen mag daarbij geen drempel vormen.

Sportverenigingen vervullen een belangrijke maatschappelijke functie in de gemeente. Voor veel sportverenigingen die op de been worden gehouden door een leger van vrijwilligers, blijkt het steeds moeilijker om nog voldoende mensen te vinden. Het is echter in het belang van de lokale gemeenschap dat een voldoende breed aanbod van sportclubs blijft bestaan. De gemeente moet daarbij de helpende hand bieden. Zij kan dit doen door verbindingen te leggen met bijvoorbeeld de scholen, buitenschoolse opvang, jeugdzorg en wijken.

Naast sport voor iedereen, heeft ook topsport een groot maatschappelijk belang. Topsport kan bijdragen aan de profilering van de gemeente, terwijl individuele topsporters een positieve uitstraling kunnen hebben als rolmodel. De PvdA ondersteunt de ambitie om de Sportzone en in het bijzonder de Sportcampus uit te laten groeien tot het centrum van topsport in Limburg.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De gemeente moet extra aandacht besteden aan die groepen inwoners die te weinig sporten en bewegen, zoals bijvoorbeeld ouderen, allochtone vrouwen, gehandicapten en jongeren in achterstandsbuurt. Ouderen hebben behoefte aan sport-en ontmoetingsplekken in de buurt zelf, hiervoor moet sportaanbod (bijv. m.b.v. stagiaires sportopleiding) in buurtaccommodaties gerealiseerd worden.
- We blijven investeren in sportvoorzieningen in de wijken.
- Er dient een toekomstvisie te worden opgesteld voor de geprivatiseerde sportcomplexen Glanerbrook en het Anker.
- We blijven ook investeren in sportfaciliteiten ten behoeve van individuele sporters en recreanten (bv. loopbanen).
- We willen dat sportparken intensiever worden gebruikt. Dat kan door het openstellen van velden voor medegebruik door buurtbewoners of wijkorganisaties.
- In ruil voor steun aan topsport verwacht de PvdA een maatschappelijk inzet van sporters voor bewoners terug, bijvoorbeeld door deelname aan sportprojecten (denk aan voetbalclinics) in de wijk.
- Wij stellen een Sportfonds in voor verdere investeringen in de Sportzone en Sportcampus.
- Er worden jaarlijks grote sportevenementen georganiseerd.

9. Kunst en cultuur: midden in de maatschappij

Kunst en cultuur verbindt, daagt uit en inspireert. Cultuur draagt bij aan het imago van onze gemeente en onze lokale identiteit. Het is bij uitstek een terrein waarin we ons kunnen onderscheiden van andere gemeenten.

Kunst, cultureel erfgoed en media moeten voor een breed publiek beschikbaar zijn. Bewoners moeten worden uitgedaagd om mee te doen. Het aanbod moet gevarieerd zijn, en initiatieven van bewoners moeten worden gestimuleerd.

Cultuuronderwijs is een essentieel onderdeel van het onderwijsaanbod. Jongeren kunnen op deze wijze extra aangemoedigd worden om actief deel te nemen aan kunst en cultuur in de eigen gemeente.

Door de opkomst van internet staat de Openbare Bibliotheek als publieke voorziening onder druk. Bibliotheken vervullen echter ook een belangrijke culturele rol. Om haar rol te behouden, moet de bibliotheek veranderen en versneld de digitale bibliotheek ontwikkelen. Daarnaast ondersteunen bibliotheken bij het aanbieden van cursussen, leescafé voorstellingen voor scholen en multimediatoepassingen. Daarmee blijft de bibliotheek een laagdrempelige ontmoetingsplaats.

Het conserveren, renoveren, en/of restaureren van gemeentelijke monumenten is van groot belang zijn voor het imago van de lokale identiteit. Evenals het bewaren van de nog overgebleven relictten van de mijnbouwgeschiedenis en het in stand houden van landschappelijke cultuurelementen met zijn lokale agrarische historie.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Om leerlingen in aanraking te laten komen met kunst en cultuur maakt de gemeente geld vrij voor een bezoek aan culturele instellingen c.q. evenementen (bijvoorbeeld zomerzone) in de eigen gemeente.
- Voor scholen wordt een website ontwikkeld waar docenten en leerlingen digitaal kennis kunnen maken met kunst en cultuur in de eigen omgeving.
- We belasten een combifunctionaris (onderwijs/cultuur) met de coördinatie van kunst -en cultuuractiviteiten ten behoeve van het primair -en voortgezet onderwijs.
- Kunst en cultuur 'op straat' wordt digitaal ontsloten en er komt meer aandacht voor het cultureel erfgoed.
- De PvdA zet zich in voor de realisatie van een muziektheater/popodium dat multifunctioneel bruikbaar is.
- Er wordt een evenemententerrein aangewezen met bijbehorende voorzieningen.
- Er wordt verder gewerkt aan de uitbouw van culturele festivals als het Rosa festival en Zomerzone, het Limburgs Straattheaterfestival etc.
- We koesteren het eerbetoon aan Toon Hermans als vervolg op het Toon Hermans jaar in 2010.
- We blijven harmonieën en fanfares schuttersfestijnen alsmede folkloristische evenementen zoals Oude Ambachten ondersteunen.
- Er komt werkruimte beschikbaar voor jonge, startende kunstenaars, waardoor die in de gelegenheid zijn om hun talenten te ontplooiën. Leegstaande gebouwen kunnen hiervoor uitkomst bieden.
- Private initiatieven van kunst en cultuur(educatie)instellingen worden meer aangemoedigd. Naast de bestaande cultuuruitingen stimuleren we ook nieuwe culturele uitingen.

10. Onderwijs: alle kinderen van school met een diploma

Het onderwijs is een belangrijke motor van de emancipatie. Het doorbreekt het automatisme dat opeenvolgende generaties steeds in dezelfde maatschappelijke positie blijven steken. Met trots zien we dat tegenwoordig kleinkinderen van ongeschoolde arbeiders topposities in onze maatschappij kunnen innemen. De PvdA staat voor goed, toegankelijk en betaalbaar onderwijs voor iedereen, je hele leven lang. De overheid blijft eindverantwoordelijk en garandeert de kwaliteit en toegankelijkheid van al het onderwijs. Niet iedereen begint zijn of haar schoolcarrière vanuit eenzelfde startpositie.

Sommige leerlingen kunnen minder goed meekomen op school. De PvdA zet alles op alles om er voor te zorgen dat jongeren hun opleiding afsluiten met een diploma dat hen goede perspectieven geeft op de arbeidsmarkt. Schooluitval moet worden voorkomen. Scholen kunnen ook een belangrijke bijdrage leveren aan leefbare buurten. De PvdA is daarom voorstander van brede scholen waarin verschillende wijkvoorzieningen onder één dak zijn gehuisvest en die toegankelijk zijn voor iedereen.

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- De PvdA zet primair in op goed onderwijs voor alle kinderen en pleit voor extra aandacht voor kinderen met een achterstand. Kwalitatief slechte scholen zullen moeten verbeteren of anders moeten sluiten.
- We willen dat jongeren het onderwijs verlaten met een diploma. Scholen, vooral in het VMBO, zullen worden gesteund om het schoolverzuim terug te dringen. Gezamenlijke huisvesting van scholen met gezamenlijke voorzieningen kan synergie opleveren, achterstanden wegwerken en sociale integratie bevorderen.
- Veiligheid op school is essentieel voor goed onderwijs. Wij willen initiatieven steunen die leerlingen sociaal weerbaarder maken.
- De PvdA pleit voor meer brede scholen waarin activiteiten zijn opgenomen als schoolmaatschappelijk werk, bibliotheek en muziekschool, voorschoolse en buitenschoolse opvang, opvoedingsondersteuning. Samenwerking met jongerenwerk is daarbij onmisbaar. Waar nodig kan ook de politie participeren in de brede school. In de komende periode streeft de PvdA naar de realisatie van twee brede maatschappelijk voorzieningen in Sittard Zuid en Sittard Noord-Oost.
- Jonge kinderen (tot 4 jaar) die dat nodig hebben, kunnen gebruik maken van voorschoolse activiteiten, met aandacht voor taalontwikkeling en sociale vaardigheden. Om dit te bereiken, wordt de samenwerking tussen kinderopvang, peuterspeelzalen en het basisonderwijs verder gestimuleerd.
- De leerplichtambtenaar houdt spreekuur voor ouders en leerlingen op school.
- We zijn er voorstander van om alle beleidsonderwerpen die betrekking hebben op jeugdzaken, samen met de onderwijsportefeuille, onder te brengen bij één wethouder.
- Elk probleemgezin krijgt een gezinscoach via het Centrum voor Jeugd en Gezin.
- De Centra voor Jeugd en Gezin werken nauw samen met de vrouwenhulpverlening, waar het gaat om geweld in gezinnen.
- Het jongerenwerk moet een structurele basisvoorziening in de wijken zijn. Met de daarbij behorende structurele financiering. 'Brandjesblussen' door jongerenwerk kan dan via incidentele financiering geregeld worden.

11. Een groene en duurzame gemeente

De PvdA staat voor een groene en duurzame gemeente. Groen maakt een buurt prettiger om in te wonen, geeft kinderen de gelegenheid om te spelen en is noodzakelijk voor het voortbestaan van vogels en dieren. Het groen in onze omgeving wordt echter vaak bedreigd door nieuwbouw en renovatie van buurten, pleinen en straten. De gemeente houdt bij nieuwe bouwprojecten en renovaties van buurten en straten daarom rekening met het groen. Bij de uitbreiding, de inrichting en het onderhoud van het groen in de wijk kunnen wijkbewoners prima betrokken worden. En voor het voortbestaan van dieren zijn groenstroken (ecologische verbindingzones) van groot belang.

Onze gemeente speelt een belangrijke rol in duurzame, klimaat en energiesparende maatregelen. Ze stelt zelf een klimaatplan op en neemt het voortouw door bijvoorbeeld duurzaam in te kopen en door toekomstige bouw en renovatie duurzaam en klimaatvriendelijk uit te voeren. Daarnaast nemen we energiebesparende maatregelen en zorgen we voor recycling en hergebruik. Ook maken we het aantrekkelijk om vaker de fiets of de bus te pakken en de auto eens te laten staan.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- Het groen in onze gemeente blijft behouden en waar mogelijk wordt het verdwenen groen weer teruggebracht.

- De groenstroken en ecologische verbindingzones worden, ook over de gemeente en landsgrenzen heen, gehandhaafd en uitgebreid.
- In onze gemeente worden mensen actief bij het groen in hun wijk betrokken en worden verenigingen die zich met de natuur bezig houden, ondersteund.
- Onze gemeente zet zich in voor duurzame productie en volledig hergebruik van producten.
- Toekomstige bouwen en renoveren is duurzaam en klimaatvriendelijk. Het anders ontwerpen van gebouwen kan veel energiegebruik voorkomen. En door bestaande gebouwen te renoveren of beter te isoleren, kunnen spectaculaire resultaten worden behaald.
- Onze gemeente koopt haar producten en diensten 100% duurzaam in.
- Onze gemeente gaat actief energiebesparende verlichting toepassen en stimuleren.
- Een goed en meetbaar klimaatprogramma wordt vastgelegd. Onze gemeente stimuleert de duurzame opwekking, opslag en besparing van energie.
- Lopen en fietsen is niet alleen gezond, het is tevens de minst belastende manier van verplaatsen voor het milieu. Daarom stimuleren we wandelen en fietsen. Voet- en fietspaden moeten ruim en veilig zijn, er moeten voldoende oversteekplaatsen zijn en de wachttijd bij verkeerslichten gering.
- Bij nieuwbouw letten we niet alleen op het aantal parkeerplaatsen, maar tevens op goede fiets- en loopverbindingen.
- Om de schaarse ruimte zo optimaal mogelijk te gebruiken en aantasting van het landschap te voorkomen, wil de PvdA bestaande bedrijventerreinen opknappen alvorens nieuwe aan te leggen, en in regionaal verband af te stemmen welke behoefte er is.

12. Moderne democratie en goed bestuur

De kloof tussen burger en politiek lijkt de afgelopen jaren alles behalve verkleind. De PvdA gelooft in de modernisering van de democratie. Bij de moderne burger die inspraak heeft op school en op het werk en die als kritische consument is gaan denken, past niet dat hij één keer in de vier jaar mag stemmen en verder zijn mond moet houden. Een burger die zich actief wenst te bemoeien met het bestuur, moet daar de mogelijkheid toe hebben.

Betrouwbaar bestuur en goede dienstverlening zijn zaken waar de mensen op kunnen rekenen bij de PvdA. De vrijblijvendheid is voorbij. Er komt een einde aan de graaicultuur. Bestuurders moeten dienstbaar door het leven gaan en de excessen in de(semi)-publieke sector worden aangepakt.

Of je nu man of vrouw bent, autochtoon of allochtoon, jong of oud, homo of hetero, zichtbaar of onzichtbaar gehandicapt of ziek, iedereen moet vrij kunnen zijn om te zijn wie je bent. Discriminatie op wat voor een grond dan ook moet voorkomen worden en daar waar er wel sprake van is, worden aangepakt. Juist nu de wereld snel verandert en we in Nederland met een veelheid aan culturen te maken hebben, is het van het grootste belang dat iedereen meedoet. Iedereen verdient een gelijke kans en wordt geacht deze ook te grijpen

Dit betekent voor de komende raadsperiode:

- Beleid komt zoveel mogelijk tot stand in samenspraak met burgers. Het bestuur moet zich verantwoorden over wat ze met de inspraak van belanghebbenden heeft gedaan. Want daadwerkelijke inspraak is meer dan een keertje luisteren. Er komen experimenten met inspraak.
- Burgers worden betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van beleid. Niet alleen in het gemeentelijk beleid zelf, maar ook in het onderwijs, het welzijn, de zorg, de corporaties etc.
- Elektronische dienstverlening wordt bevorderd en de gemeente draagt zorg voor de toegankelijkheid voor mensen met (digitale) functiebeperkingen.
- Burgers krijgen binnen vier weken antwoord op hun vragen.
- Administratieve lasten voor burgers en bedrijven worden, waar mogelijk, gesaneerd.
- De PvdA bewaakt de dienstbaarheid van bestuurders en draagt zorg voor verantwoorde omgang met publiek geld.
- Bestrijding van discriminatie gaat hand in hand met het omarmen van diversiteit binnen de gemeente, dus ook binnen de gemeentelijke organisatie.
- Het Meldpunt Discriminatie pakt alle klachten op het gebied van discriminatie op.
- De gemeente zorgt dat er voldoende kennis in huis is voor de actieve bestrijding van discriminatie door samen te werken met maatschappelijke organisaties en partners op het gebied van veiligheid.

- Wie zwijgt, stemt toe. Als de gemeente zich niet houdt aan gestelde termijnen, krijgt de aanvrager automatisch de vergunning toegekend.
- Meer ruimte voor burgers betekent ook dat zij meer dan één keer in de vier jaar hun stem kunnen laten horen. Daarom betreft de gemeente de inwoners al in een vroeg stadium bij plannen.

13. Hoe gaan we dit betalen?

Voor de voorzieningen die de gemeente wettelijk de burgers moet aanbieden (ophalen van het huisvuil, riolering, goed onderhouden straten en fietspaden, de sociale voorzieningen, etc.), is geld nodig. Daarnaast willen we in een veilige, schone en groene leefomgeving wonen. De afgelopen raadsperiode 2006-2010 zijn de gemeentelijke financiën op orde gebracht. De provincie heeft het toezicht op onze gemeentelijke financiën versoepeld. De burger heeft van deze sanering weinig gemerkt. Alleen de inflatiecorrectie is bij de tarieven in rekening gebracht. Voor een groot deel is het gemeentelijk huishoudboekje afhankelijk van de uitkering uit het gemeentefonds. De financiële en economische crisis zal de komende jaren een negatieve uitwerking hebben op de hoogte van de uitkering en daarmee een claim leggen op de uitgaven van de gemeente. Daarnaast zal er door de economische crisis extra financieel beroep op de gemeente worden gedaan. Dit alles brengt met zich mee dat we een sober beleid zullen moeten voeren. Nu ook de koopkracht van de burger vermindert, zullen we de gemeentelijke lasten zo laag mogelijk moeten houden. Wel is de PvdA van mening dat het huidige voorzieningenniveau zoveel mogelijk gehandhaafd moet blijven. Dit uitgangspunt zal het gemeentelijk belastingniveau kunnen beïnvloeden.

Dat betekent voor de komende raadsperiode:

- Een sober financieel beleid. Doen wat we kunnen, maar met een permanent oog voor verbetering van efficiency ook in de eigen organisatie.
- Handhaving van het financieel vangnet voor de burgers die geen werk hebben en van een uitkering moeten rondkomen.
- Handhaving van het financieel vangnet voor de burgers met een handicap (WMO).
- Kostendekkende tarieven voor ophalen van huisvuil en onderhoud/renovatie van de riolering.
- Niveau van de OZB handhaven op dat van het gemiddelde van de Limburgse gemeenten.
- Handhaving van het onderhoudsniveau van de openbare ruimte.
- Het toeleiden van werklozen naar werk dusdanig organiseren dat er optimale efficiency wordt bereikt bij de hiervoor in het leven geroepen instrumenten. De samenwerking tussen BIS BIS, Vixia, gemeentelijk/regionaal werkbedrijf moet de kosten hiervoor zoveel mogelijk minimaliseren.
- Voor zover financieel haalbaar, bedrijven en organisaties die door de economische crisis in zwaar weer terecht zijn gekomen, een helpende hand bieden.

De PvdA heeft zich in dit programma laat leiden door haar idealen en ambities, uitgaande van de nu bekende financieel economische ontwikkelingen. Indien nog scherpere keuzes noodzakelijk zijn, zullen wij ons naar onze eigen beginselen opstellen en dat betekent dat de lasten eerlijk verdeeld moeten worden, de zwakken bescherming verdienen en de sterkste schouders de zwaarste last dienen te dragen.